

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Schmuckinitialen

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

omnia sus. tu sus qz amo te. dicit ei.
 pace oues meas. Am am dico t. cum
 es unior cingebas te r amb labas
 ubi uolebas. Cum au semeris. ex
 tendes manus tuas. r alius te tige
 et dicit quo tu n ins. Hec aut dicit
 significans q morte clarificatur est
 dm. Et cum hoc dixit. dicit ei. hec te
 me. Conuictus petrus. uidit illum di
 scipulum que diligebat ihs sequente r q
 recubuit in cena sup pectus eius r
 dicit. dne. quis e qui tradet te. Hc
 ergo cum uidit. petrus dicit ihu.
 Dne hic au quid. dicit ei ihs. Hic eni
 uolo manere. donec ueniam quid ad te.
 Tu me sequere. Scitit g sermo iste
 int frs. qd discipuls ille n morit. Et
 no dicit ei ihs q n moritur. s sic eni
 uolo manere donec ueniam quid ad
 te. Hic e discipuls ille. qui testimoniu
 phetec de hys et scripsit h. Et scimus
 qd um est testimoniu eius. Hic au
 et alia multa que fecit ihs que si
 scribantur p singula. nec ipm arbi
 tror mundum capere eos qui scribendi
 sunt libros. **Explic ep iohannis.**

Inap plogus sup aplm paulu

Prologo pauli ad
 romanos causa h
 est. eam eduoibz
 pplis. id est de iude
 is. et gentilibz co
 ggatam. exequat
 meritis. ut causas ei auferat si
 mulatas que de uoluntate potcor
 mutue nascebant. Ergo ut pace
 inter se. r caritate ungant. Oste
 dit pares editione. dum peccas fuit
 se obnoxu opbantur. qz eq salute

p fidem i sunt et gram osecuti. Nam
 neq uideris p fuisse legem i custodia
 tam nocet. nec gentiles posse leg
 ignorantie defendi. quos ratio ad
 dei noticiam potest potat. r ab oi
 uite prauitate reuocare. Hato q
 legis expositione n omnia ee deoy
 s. s. notaciones breues singulis
 uerlibz ac uerbz apposita pauli a
 postoli eple mio. xiiii. ad romanos.
 r ad corinthios. ij. ad galathas. i.
 ad ephesios. i. ad philipenses. i. ad
 colosenses. i. ad thesalonicenses.
 ij. ad thymotheu. ij. ad thym. i.
 ad philimone. i. ad hebreos. i. Dis
 textus ul numer eplaz ad unu ho
 minis pfectionem p ficit. Cura ro
 manis ita agit. ap ls paulus q
 cum si icipientibz. qui post genti
 ut mitia fidei sortiant. r pueniant
 ad spe uite etne. Multa de phisic
 rationibz illuminat. multa de septis
 diuinis. ad corinthios pma o se
 cutos iam fide n recte o seruante
 obungat. Hec ad corinthios de
 stat quide. s emendatos ostendit.
 Galathas in fide ipa peccantes. et
 ad iudaismu declinantes expoit.
 Ephesios qz icapuit r custodiuit lau
 dat. qz ea q accepit seruauit. Phi
 lipenses. qz i quo credidunt suan
 tes ad fructu pueniunt. Colosense
 collaudat. qz ul ut ignotis scribit.
 r accepto nuntio ad ephra eto
 disse ew gratulatur. Thesaloni
 censes i ope et fide tremisse glat.
 In scda ptea qd r psecutione passi
 fide pseruauerunt. quos r scos apel
 lat. ut illos qui i iudea xpm o fessi

explic plogus sup aplm paulu

p...ones fortiter toller
 hebreos ad quoz similitudi
 thesalonicenses. ut i man
 uentes psecutionem p
 parantur. Omis ergo epi
 manio. cum. Ad romanos.
 ce. ij. ad galathas. ad epl
 phelip. ad colosce. ad th
 ad hebreos quos hortat ad
 domo thesalonicensiu
 ne n hetur. Relique ad th
 pmi que adm agat occi
 mothem. ij. que adm se
 ad tyrum ut eroditam lib
 recti ordinet. Ad philim
 notissimo seruo qui em
 hie factus est. **Item Pla**
Ammi quer
 post euangli
 plentium
 r in quibz n
 pla et pcepta uiuendi p
 digesta sunt ul nouit a
 eplaz ad singlas ecclias.
 ca sim uiderit. sily ut i
 tis uide nouis causis ex
 soluta atqz ouenna tel
 phaz. qui post edutam
 se mo o mandata legebo
 omni. in doctrina sua r
 epl. o pssere pca. Et post
 libris nram etia ad men
 mulserit. Deim qritur. cu
 qm dco eplaz ad ecclias
 Dico sunt ei cum illa qu
 hebreos. Nam relique qtuoz
 specialit sunt pcedo. ut
 noui n discrepare a uel
 et se d legem n face mo

persecutiones fortiter tollerant. Ad
 hebreos ad quos similitudine passi s
 thessalonicensis. ut i mandatis pse
 uantes persecutionem promptissime
 patiantur. Omnis ergo eplē pauli s
 mmo xiiij. Ad romanos. ad corinthi
 os. ij. Ad galathas. ad ephesios. ad
 philipp. ad colosem. ad thessalon. ij.
 Ad hebreos quos hortat ad similitu
 dine thessalonicensium. hec i cano
 ne n̄ h̄etur. Reliquę ad thymotheū
 p̄nm̄ quęad̄m̄ agat ecclia. Ad thymotheū
 i. quęad̄m̄ seipm̄ agat.
 Ad tytum ut creditam sibi eccliam
 recte ordinet. Ad philimone de ho
 nestissimo seruo qui emendat me
 lior factus est. **Item Prologus.**

Dominus querit quare
 post euāgelia que sup
 plementum legis sunt
 et in quibz nob̄ exem
 pla et p̄cepta uiuendi. plenissime
 digesta sunt ul̄ nouit apls has
 epl̄as ad singlas ecclias. Hac autē
 cā f̄m̄ uidetur. scilz ut uita n̄ asce
 tis eccl̄e nouis causis existentibz et
 p̄sentia atqz orientia resecaret. ex
 ph̄ay qui post editam legē moy
 si. m̄q̄ o mandata legebant. nich
 om̄n̄ t̄n̄ doctrina sua rediuisa sp̄
 ppli d̄p̄sere p̄ca. Et post exemplū
 libus nr̄am etiā ad memorā t̄n̄
 miserūt. Dein q̄ritur. cur n̄ ampli
 q̄m̄ decē epl̄as ad ecclias scripserit.
 Decē sunt ei cum illa que d̄ ad he
 breos. Nam reliquę q̄tuor ad discip̄s
 speciat̄ sunt porrecte. ut ostendet
 noui n̄ discrepare a ueti testam̄to
 et se d̄ legem n̄ face moy si ad m̄

meū p̄m̄oy decalogi mandatorū sua
 epl̄as ordinant. Et qd̄ ille p̄ceptis
 a pharaone iustitū libatō. totide
 hic epl̄as. a dya. et ydolatrie seruitute
 coccedit acq̄sitos. Nam et duas tablas
 lapideas. duorū testam̄torū figuram
 huille. n̄ri eruditissimi tradidit.
 Epl̄am sane que ad hebreos scribit
 pauli quida n̄ esse atendunt. eo qd̄
 n̄ sit eius noīe titulata. sp̄ simonis
 stili q̄ distantiam. s̄ aut barnabe.
 t̄n̄ tertuliani. aut luce. uic quosda
 uel certe clementis discip̄i aplorū. et
 epi romane eccl̄e. post aplos ordiat.
 quibz r̄ndendum ē. si p̄p̄ca pauli n̄
 erit. qz eius n̄ h̄t nom̄. ergo nec alia
 erit. qz nullius noīe titulata. Qd̄ si
 icōueniens absurdum q̄ ē. ipi mag
 cē credenda est. q̄ tanto doctrine sue
 fulget eloqz. s̄ qm̄ ap̄ hebreorū eccl̄i
 as q̄ destructor leḡ fallā suspicōe
 hebat. noluit tacito noīe de sigis
 legis et uitate x̄ reddē ratione. Ne
 odum noīs fronte p̄lati. utilitate
 excludet locōs. Non ē sane mirū. si
 eloq̄ntior uideatur in p̄p̄o. id est he
 breo. qm̄ in p̄grino. i. greco. quo eccl̄e
 epl̄e sunt scripte sermone. q̄ monet
 etiā q̄re romanorū epl̄a in p̄mo sit
 p̄rita. cum eam si p̄mā sc̄ptā. ratio
 ne iustificet. Nam hano se p̄f̄ascentē
 u. i. m̄a sc̄pt̄is testatur. cū corinthi
 os et alios an̄ tam ut ministrū q̄ sec
 portatur erat colligent lris adhor
 tatus ē. Unde intelligi quida no
 lunt ita om̄s epl̄as ordinatas ut
 p̄ma ponetur. q̄m̄uis postice fuit
 destinata. ut p̄ singlas epl̄as q̄d̄ibz
 ad p̄fectiora ueniret. romanorū n̄qz

plurimq; tam rudes erant. ut n̄ intelli-
 gent de se gr̄a. & n̄ suis meritis eē sal-
 uatos. & ob hoc dno mter se ppli offi-
 ciarent. idcirco illos indigē asserit &
 firmari. utia gentilitatis p̄ora cō-
 memorans. Corinthiis au dicit iā
 sciē gr̄am eē cessam. Et n̄ tam om̄s
 m̄repat qm̄ cur peccantes n̄ m̄repa-
 nerint rephendit sicut ait. Audiat
 m̄t uos fornicatio & itm̄ oggatis no-
 beam in eo spū tradē hūmodi satha-
 ne. In sc̄da nō laudantur & ut maḡ
 ac maḡ p̄ficiant om̄nent. Galathe-
 iam nulli c̄m̄nis accusant. nisi h̄
 tin qd̄ callidissimis pseudo ap̄lis e-
 dibunt. Ephesi sane nulla rephen-
 sione s̄ multa laude digni sunt. q̄
 fidem ap̄licam seruauit. Philype-
 ses etiā multomaḡ collaudant. qui
 nec audire quide flos ap̄los uolue-
 rint. Thessalonicens. nicho iduab
 epl̄is. oī laude p̄sequit. eo qd̄ n̄ solu
 fidem in d̄m̄ seruauit iuratis
 s̄ etiam in p̄secutioē cuius fuit oīta-
 tes iuenti. Colosenses au tales erat
 ut cum ap̄lo uisi corp̄ali n̄ fuissent
 hac laude digni herent. Et si corpe i-
 quit absens sum. s̄ spū uob̄cum sū
 gaudens. & uidens ordinē ur̄m̄. De
 hebreis ū. quid dicendū ē quoz tessa-
 lonicens. qui plimū laudati sunt.
 imitatores f̄i eē dicunt. sicut ip̄s ait.
 Et uos fr̄es imitatores f̄i estis eccl̄ia
 r̄i dei q̄ sunt iudea. Eadem eī passi-
 estis & uos. a contribulib; ur̄is q̄ et
 illi audeis. ap̄ ip̄os quoz hebreos ca-
 dem om̄emorat dicens. Ā & iunctis
 op̄alli estis. & rapina bonoz ur̄oz cū
 gaudio suscepistis. cognoscentes uo-

h̄c meliorē et manente substantiam.
Romani. **Itē pliguo.**
 sunt qui ex uideis gētib;
 q̄ credidunt. In sup̄ba
 p̄tentione uolebant se al-
 titari ostēde. Nam iudei dicebant.
 Nos sumus ppl̄s d̄i. quos ab initio di-
 lexit & font. nos c̄umali ex genē a-
 bham. ex stirpe sc̄a descendim; & nob̄
 retro ap̄ uideam tm̄ d̄s. Nos de egypto
 signis dei & uirtutib; libati. mare
 sicco p̄transiim; p̄ce. cū inimicos
 n̄ros grauisimū fuit inuoluerent.
 Nos pluit d̄o manna in deserto. & q̄
 filius suis celeste pabuli m̄strauit.
 Nos die noctuq; in columpna nub̄
 ignis q̄ p̄cessit ut nob̄ in uio it̄ oste-
 deret. Itq; ut cetera eius eā nos d̄m̄
 sa b̄nficia taceam; nos soli digni su-
 mus de legem accipe. & uocem dei lo-
 quitis audire. eiq; cognosce uoluntate.
 In qua lege x̄p̄s nob̄ p̄missus ē. ad q̄s
 & ip̄s se uenisse testat ē dicens. n̄ uei-
 nisi ad oues que p̄ierunt dom̄i. Ipsi
 canes canes potius qm̄ hoies ap̄lla-
 uit. Equū ne ḡ ē ut hodie ydola de-
 sentes quib; ab initio deserm̄tis nob̄
 op̄arem; & n̄ p̄ce in p̄secutor̄ locū
 ex legis auctoritate & consuetudine
 deputem; Et hoc ip̄m n̄ merebam;
 nisi q̄ larga semp̄ dei elementia uo-
 luit uos ad n̄ram imitationē admi-
 te. Sentēs etiā econt̄ro sendebat h̄.
 Q̄nto eī maiora erga uos dei b̄nfic-
 nauit. tanto maioris uos ar-
 minis res eē monstrabitis. Semp̄
 eī h̄is omnib; exististis ignati. na-
 ip̄is pedib; quib; aridū mare t̄cti-
 stis. iudebatis aī ydola que fecistis

erigo quo paulo an ob
 seruo dno cantauans. In
 nob̄ si p̄positis. Et illis
 d̄m̄ m̄re uel igne sp̄ice
 simlari intruebam; A
 nob̄ fastidio fuit. et semp̄
 d̄m̄ m̄re uel igne sp̄ice
 uide uos manu ualida ei
 r̄p̄entes. Quid plura?
 f̄ri eoz p̄uocatione d̄m̄
 ur̄ om̄s in h̄semo moerere
 ex sententib; eoz qm̄ duo
 r̄p̄missionis t̄rent. In q̄
 r̄p̄ham; cū etiā si m̄m̄
 t̄lletis. de hoc solo nemo
 nemo iudicaret qd̄ d̄m̄
 r̄m̄ semp̄ nob̄ uocab; r̄p̄
 n̄ solam suscipe noluit
 moere pessima p̄missa
 ut cognouim; f̄ram eoz
 nob̄ de eo aī n̄ fuit p̄d̄
 p̄bat; qd̄ ydol̄ seruim;
 nationi meritis s̄ igno-
 rāndū. Qui eī agniti ul-
 olim itaq; sedemur. si
 nulli. In aī uos de gen-
 r̄ctatis. q̄ ū mox imit-
 q̄ carnal' natiuitas. fil-
 nat̄ eē sc̄oz demq; clau-
 aī de stirpe s̄m̄ abrahe-
 t̄i in filios reputant. A
 alreantib; ap̄lis se modū
 tra partū dirimit q̄stio-
 t̄ri eoz sua mista salm̄
 of̄m̄q; am̄tos n̄ ip̄los
 grauit coliquisse ostend-
 p̄ p̄nariationē leḡ d̄m̄
 r̄nt. gentes ū q̄ eū cogi-
 tura t̄reat̄e ut d̄m̄ deb̄